

Na temelju članka 7. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ godine donijela

ODLUKU

o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma između Republike Hrvatske i Europske organizacije za nuklearna istraživanja (CERN) o dodjeli statusa pridruženog člana u CERN-u

I.

Na temelju članka 139. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) pokreće se postupak za sklapanje Sporazuma između Republike Hrvatske i Europske organizacije za nuklearna istraživanja (CERN) o dodjeli statusa pridruženog člana u CERN-u (u daljnjem tekstu: Sporazum).

II.

Republika Hrvatska suradnju s CERN-om ostvaruje kontinuirano od osamostaljenja na temelju Ugovora o suradnji između Europske organizacije za nuklearna istraživanja (CERN) i Vlade Republike Hrvatske o budućem razvoju znanstvene i tehničke suradnje i istraživanju projekata CERN-a, potpisanog 18. srpnja 1991. godine. Nadalje, Vlada Republike Hrvatske je, 6. veljače 2014. godine, donijela Zaključak o pokretanju postupka za pristupanje Republike Hrvatske u pridruženo članstvo Europskoj organizaciji za nuklearna istraživanja (CERN-u), te je slijedom toga, 19. veljače 2014. godine, Ministarstvo znanosti i obrazovanja uputilo dopis generalnoj direktorici Vijeća CERN-a kojim je zatraženo pokretanje svih potrebnih koraka za pristupanje Republike Hrvatske u pridruženo članstvo. Nakon stručnog posjeta tročlane operativne skupine CERN-a u svibnju ove godine, Vijeće CERN-a je, dopisom od 17. listopada 2018. godine, dostavilo Nacrt sporazuma za dodjelu statusa pridruženog člana CERN-a na temelju standardnih odredbi Obrasca sporazuma.

III.

Umrežavanje hrvatske znanosti i gospodarstva u visokorazvijene svjetske krugove preduvjet je za snažniji razvoj istraživačkog, inovacijskog i gospodarskog potencijala Republike Hrvatske. Jedan od načina za zadržavanje mladih i sposobnih ljudi su kompetitivni međunarodni projekti u kojima mogu sudjelovati radeći i studirajući u hrvatskim obrazovnim i znanstvenim institucijama koje surađuju s CERN-om. Također, suradnja s CERN-om navodi se u strateškom dokumentu ministarstva nadležnog za znanost i obrazovanje "Plan razvoja istraživačke i inovacijske infrastrukture u Republici Hrvatskoj", koji je donesen 2014. godine te revidiran 2016. godine. Statusom pridruženog članstva Republika Hrvatska dobiva mogućnost korištenja tehnologije razvijene na CERN-u i ugrađivanje u vlastite proizvode.

Osim toga, povećava se i mogućnost duljeg boravka studenata na CERN-u bez dodatnih ulaganja. Također, Republika Hrvatska dobiva mogućnost slanja nastavnika fizike na dulje ljetne boravke na CERN te mogućnost dobivanja više radnih mjesta za usavršavanje znanstvenika prirodoslovnih i tehničkih struka, tzv. CERN fellow pozicije, što je naročito važno za mlade znanstvenike.

Osim znanstvenog, dugoročan interes Republike Hrvatske u pogledu suradnje s CERN-om je i gospodarske prirode. Naime, gospodarski subjekti iz Republike Hrvatske mogu se javljati na natječajne koje raspisuje CERN, čime naša industrija postaje kompetitivnija na zahtjevnom međunarodnom tržištu.

IV.

Prihvaća se Nacrt sporazuma, kao osnova za vođenje pregovora.

Nacrt sporazuma iz stavka 1. ove točke, sastavni je dio ove Odluke.

V.

Pregovori za sklapanje Sporazuma vodit će se pisanim putem, u izravnim kontaktima između Ministarstva znanosti i obrazovanja i CERN-a, te stoga nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

VI.

Ovlašćuje se ministrica znanosti i obrazovanja da, u ime Republike Hrvatske, potpiše Sporazum.

VII.

Izvršavanje Sporazuma neće zahtijevati osiguranje dodatnih financijskih sredstava iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Republika Hrvatska doprinosit će financiranju aktivnosti CERN-a putem godišnjih uplata u ukupnom iznosu od milijun CHF.

VIII.

Sporazum ne zahtijeva donošenje novih ili izmjenu postojećih zakona, ali podliježe potvrđivanju sukladno članku 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

Predsjednik

mr. sc. Andrej Plenković

OBRAZLOŽENJE

Predmetnom odlukom pokreće se postupak za sklapanje Sporazuma između Republike Hrvatske i Europske organizacije za nuklearna istraživanja (CERN) o dodjeli statusa pridruženog člana u CERN-u. Ministarstvo znanosti i obrazovanja glavni je sugovornik Europske organizacije za nuklearna istraživanja, vezano uz pokrenutu inicijativu, koordinaciju dionika, a po potrebi i konzultacija s drugim tijelima državne uprave i jedinicama regionalne (područne) i lokalne samouprave, u vezi sa suradnjom temeljem Sporazuma te planiranja i daljnjeg razvoja međunarodnih aktivnosti.

Europski laboratorij za fiziku čestica najveći je istraživački laboratorij na svijetu. CERN je 1954. godine osnovalo Europsko vijeće za nuklearna istraživanja (Conseil Européen pour la Recherche Nucleaire - CERN), a nalazi se na francusko-švicarskoj granici, zapadno od Ženeve. U CERN-u je zaposleno oko 2.500 ljudi, a oko 8.000 znanstvenika iz 580 institucija koristi se njegovim kapacitetima za svoja istraživanja. CERN-om upravlja 20 zemalja, članica Europske unije, jedna država je kandidat za članstvo, a tri države su pridružene članice. CERN ima službene odnose s još 38 zemalja, među kojima je i Republika Hrvatska kao nečlanica s kojom CERN surađuje na temelju Ugovora o suradnji između Europske organizacije za nuklearna istraživanja (CERN) i Vlade Republike Hrvatske o budućem razvoju znanstvene i tehničke suradnje i istraživanju projekata CERN-a, potpisanog 18. srpnja 1991. godine. Glavni projekt CERN-a je Veliki hadronski sudarač (Large Hadron Collider - LHC) koji iz sudara protona i teških iona na visokim energijama dobiva podatke za analizu procesa nastalih u sudarima kako bi odgovorio na neka od osnovnih pitanja moderne znanosti. Osim LHC-a, CERN ima i druge projekte iz fizike visokih energija, kao na primjer antiprotonski usporivač, linearni akceleratori, snop neutrina za podzemne eksperimente, potraga za tamnom materijom.

Pridruženim članstvom Republike Hrvatske CERN-u omogućit će se ravnopravno sudjelovanje na projektima koje financira CERN, veća kvaliteta edukacija i istraživanja hrvatskih znanstvenika te će se omogućiti povećanu mobilnost znanstvenika i stručnjaka. Posebice je važno otvaranje novih poslovnih mogućnosti na europskom tržištu za hrvatske tvrtke iz područja softverske, građevinske, elektrotehničke industrije i zdravstva.

Republika Hrvatska doprinosit će financiranju aktivnosti CERN-a putem godišnjih uplata u ukupnom iznosu od milijun CHF.